

Nr 111.

Av herr **Pålsson**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag till beskattning av nöjestillställningar.

Det är föga tacksamt att i dessa dagar försöka att få statens debet och kredit att gå ihop i detta land. Sjunkande statsinkomster skola täcka en utgiftsflod, som på grund av kostnaderna för vårt neutralitetsförsvar antagit formen av ett verkligt Niagara. De små besparingar, som kunnat göras på de civila huvudtitlarna, förefalla, då det gäller att fylla de ökade utgifterna på de militära, rätt verkningslösa. Så blir nog, därest förslaget skulle vinna riksdagens bifall, även fallet med den av finansministern påtänkta telefontaxeförhöjningen.

Detta förslag är osympatiskt redan av det skälet, att telefonen ju utgör det förnämsta »närm-medlet» i vårt på längdmil så rikt lottade land. Att genom en särskild stämpel höja stockholmarnas telefonkostnader till samma nivå som i det övriga landet går antagligen för sig. Stockholmarna komme säkerligen att på en sådan anordning spara åtskilligt mera än den tidsbesparing, som skulle ernås, därigenom att de bleve befriade från fataliteten att stå och ropa »hallå» i »riks», då det ringt i »allmänna», eller tvärtom. Den närmaste följderna bleve väl nämligen, att de, liksom rikets övriga inbyggare, komme att nöja sig med ett slags telefon.

Men fråga är då, hur mycket som skulle kunna vinnas på den föreslagna taxeförhöjningen. Säkerligen ej tillräckligt för att motsvara behovet.

Dessutom låter det sig väl knappast försvara, att så, som här av finansministern ifrågasättes, gå vidare på den väg, där man vid bördornas påläggande icke tar minsta hänsyn till den skattdragandes bärkraft. Det kan väl också starkt ifrågasättas, om ej en allmän höjning av telefonavgifterna sådan som den ifrågasatta under *alla* förhållanden skulle få en rent reaktionär verkan i och med det att den framstår såsom ett direkt hinder för kulturutvecklingen. Det kan väl nämligen ej bestridas, att telefonen är och i allt högre grad framgent blir en ren *nödvändighetsvara* för den stora allmänheten i städer som på landsbygd.

Flera bättre och närmare till hands liggande utvägar till ökade stats-

inkomster erbjuda sig. Jag skulle härvid kunna rikta statsrådets och chefens för kungl. finansdepartementet uppmärksamhet på den förut debatterade planen på inrättandet av ett statslotteri, men tanken på de mångahanda moraliska betänkligheter, som alltjämt torde i detta avseende möta inom riksdagens kamrar, gör, att jag i stället ber att få hänvisa på ett alternativ, som kan påräkna att bli mottaget med mindre tvekan. Ett sådant ur alla synpunkter bättre än den föreslagna telefonskatten, är en lämpligt arrangerad *nöjesskatt*, som besitter den allt dominerande förtjänsten — att ges fullt frivilligt.

Jag tillåter mig därför föreslå införandet av en stämpelskatt på teater-, biograf-, konsert-, dans-, cabaret- och allt vad de inträdesbiljetter heta, som stå i närmare eller fjärmare släktskap till ifrågavarande nöjesmedel. Här blir »att skatta» ett nöje, när ju beskattningen bindes vid ett nöje, men en olycka är när, som skett, skatten bindes vid varje beta bröd i fattigmans hem.

I Danmark och flera av kontinentens stater är en sådan nöjesbeskattning redan införd. Under vårt nuvarande finansiella betryck torde det därför vara lämpligt undersöka, vad en sådan skatteälla i vårt land skulle kunna ge.

I en Stockholmstidning häromdagen uppgavs, att allmänheten under ett år för biografbiljetter utlagt 6¹/₂ mill. kronor. Efter ett pris av i medeltal 40 öre per biljett skulle detta bli i runt tal 16 mill. försålda biljetter. En stämpel av exempelvis 10 öre pr biljett skulle då gett staten en inkomst av 1,6 mill. kronor.

Här erbjuder sig utan tvivel ett lämpligt skatteobjekt. Det praktiska förverkligandet bör ju ej möta hinder, då förslaget sedan längre eller kortare tid är förverkligat i andra länder.

Jag tillåter mig därför föreslå,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse hos Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t ville låta föranstalta en utredning i vad mån och på vad sätt en så kallad nöjesbeskattning enligt förestående motivering kan påläggas alla slag av entrébiljetter till teater-, biograf-, konsert-, dans-, cabaret- och liknande nöjeställningar samt att till riksdagen inkomma med de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 26 januari 1915.

Jöns Pålsson.